Jazyk SQL – vytvoření tabulky

Jiří Zacpal

KATEDRA INFORMATIKY UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

KMI/DATAB Databáze

Jak získat zápočet

- Za zisk 15 bodů
- Za co získat body?
 - Úkol na hodině = 1 bod
 - 2. písemné práce = 0 až 5 bodů
- Pokud se nepodaří získat příslušný počet bodů, dostanete dodatečný úkol

Konzultace

- v pracovně 5.071
 - Středa 12:00-13:00
- jindy po vzájemné domluvě
- email: <u>jiri.zacpal@upol.cz</u>
- MS Teams

PostgreSQL

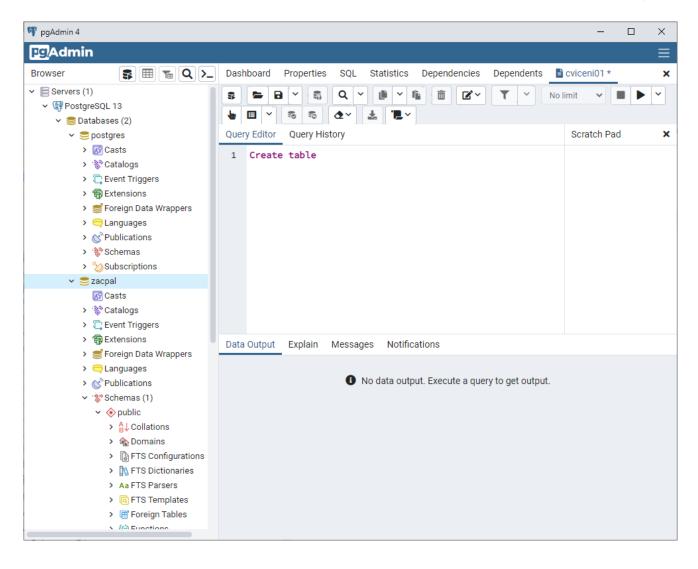

- Svobodný a otevřený objektově-relační databázový systém.
- Na jeho vývoji se podílí globální komunita vývojářů a firem, stejně jako v případě mnoha dalších otevřených programů, jelikož PostgreSQL není vlastněn jedinou firmou.
- Funkce PostgreSQL zahrnují:
 - databázové transakce s atomicitou, konzistencí, izolovaností a trvalostí (ACID),
 - automaticky aktualizovatelné pohledy, materializované pohledy,
 - triggery, cizí klíče a uložené procedury.
- Je navržen pro zpracování celé řady vytížení, od jednotlivých strojů po datové sklady nebo webové služby s mnoha souběžnými uživateli.
- PostgreSQL je primárně vyvíjen pro Linux, dále je dostupný pro macOS server,
 FreeBSD, OpenBSD a Microsoft Windows a je vydáván pod licencí MIT.

PostgreSQL - pgAdmin

P

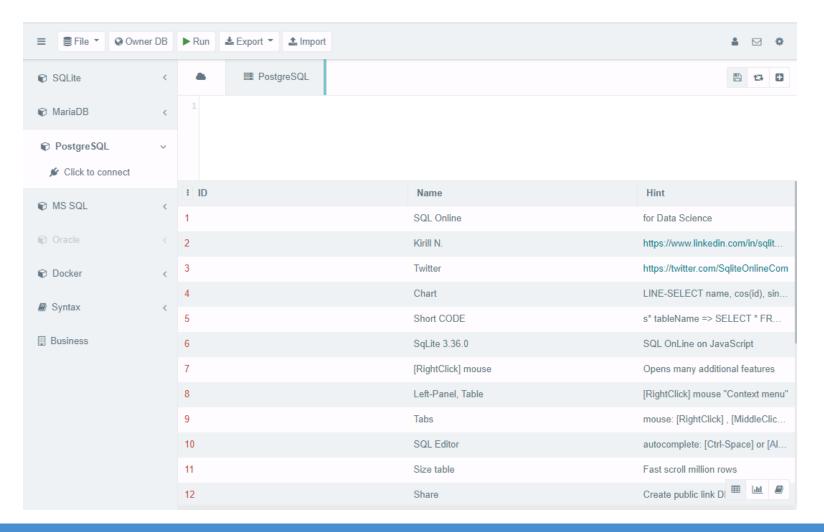
- Nástroj pro správu databáze.
- Vytvoření databáze (Object Create – Database).
- Vytvoření query (Pravé tlačítko na databázi – Query Tool).
- Přejmenování a uložení query.

SQL online

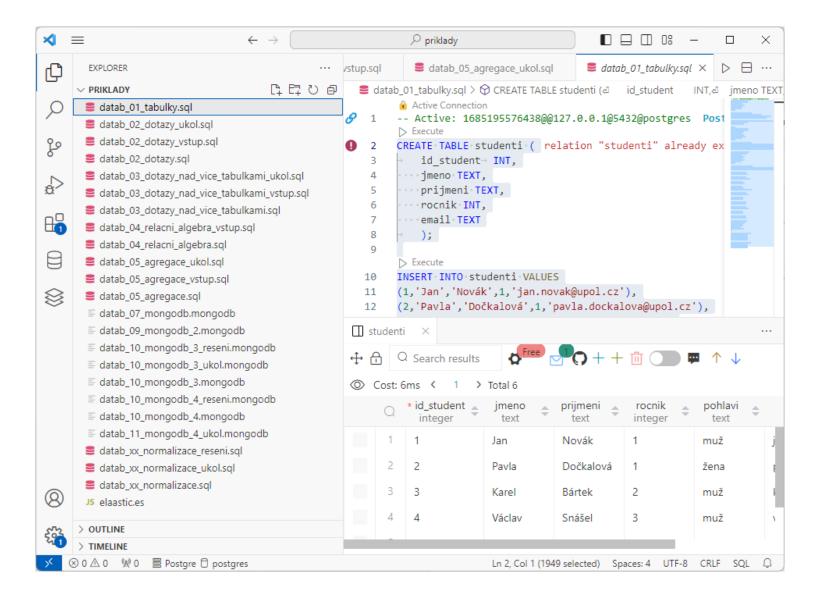

Na adrese: sqliteonline.com

VS Code

Vytvoření tabulky

- Chceme vytvořit databázi, do které budeme ukládat tato:
 - Data o studentech, kteří ve škole studují.
 - Data o předmětech, které se zde vyučují.
 - Data o vyučujících, kteří ve škole vyučují.
 - Data o tom, který student studuje jaký předmět.
 - Data o tom, který vyučující vyučuje který předmět.

Vytvoření struktury tabulky

základní syntaxe:

```
CREATE TABLE jmeno (
    sloupec_1 typ [omezení],
    ...
    sloupec_n typ [omezení]
    );
```


Vytvoříme tabulku pro uložení dat o studentech:

```
CREATE TABLE studenti (
   id_student INT,
   jmeno TEXT,
   prijmeni TEXT,
   rocnik INT,
   email TEXT
);
```

Vkládání záznamů do tabulky

- obecná syntaxe příkazu INSERT:
 - INSERT INTO jmeno VALUES(udaj1, udaj 2, ..., udaj n)
 - udaj 1, ..., udaj n odpovídají jednotlivým atributům tabulky
- vkládání jen některých atributů

```
INSERT INTO jmeno(atr1,...,atr n) VALUES(udaj1,...,udaj n)
```

- udaj 1, ..., udaj n odpovídají atributům atr1, ..., atr n tabulky
- hodnoty ostatních atributů budou NULL

Vložíme do tabulky studenti několik řádků:

```
INSERT INTO studenti VALUES
(1, 'Jan', 'Novák', 1, 'jan.novak@upol.cz'),
(2, 'Pavla', 'Dočkalová', 1, 'pavla.dockalova@upol.cz'),
(3, 'Karel', 'Bártek', 2, 'karel.bartek@upol.cz');
Můžeme také vložit jen některé sloupce:
INSERT INTO studenti(id_student,jmeno,prijmeni) VALUES
(4, 'Václav', 'Snášel'),
(5, 'Iva', 'Nová');
```


Výsledná tabulka vypadá takto:

Q	id_student integer =	jmeno text	prijmeni text	rocnik integer 🗢	email text
1	1	Jan	Novák	1	jan.novak@upol.cz
2	2	Pavla	Dočkalová	1	pavla.dockalova@upol.cz
3	3	Karel	Bártek	2	karel.bartek@upol.cz
4	4	Václav	Snášel	(NULL)	(NULL)
5	5	Iva	Nová	(NULL)	(NULL)

Úkol

- Vytvořte tabulku predmety, které bude obsahovat id_predmetu, zkratku, nazev, semestr, vyucujici a kredity.
- Do tabulky doplňte všechny předměty, které máte zapsány.

Řešení


```
CREATE TABLE predmety (
    id_predmet INT,
    zkratka TEXT,
    nazev TEXT,
    semestr TEXT,
    vyucujici TEXT,
    kredity INT
```


- Je tabulka vhodně navržena?
- Co vyučující?

```
INSERT INTO predmety VALUES
(1, 'KMI/DATA', 'Databáze', 'ZS', 'Mgr. Jiří Zacpal,
Ph.D.',5),
(2, 'KMI/WEBA', 'Webové aplikace', 'ZS', 'Jiří Zacpal', 3),
(3, 'KMI/SOFT', 'Softwarové inženýrství', 'ZS', 'Zacpal
Jiří',6),
(4, 'KMI/ZPP1', 'Základy programování pro IT 1', 'ZS', 'J.
Zacpal',4);
```


Vhodnější bude vytvořit pro vyučujícího samostatnou tabulku:

```
CREATE TABLE vyucujici (
    id vyucujici INT,
    jmeno TEXT,
    prijmeni TEXT,
    titul TEXT,
    kancelar TEXT,
    email TEXT
```


Vložíme do ní vyučující:

```
INSERT INTO vyucujici VALUES
(1,'Jiří','Zacpal','Mgr.,
Ph.D.','5.071','jiri.zacpal@upol.cz'),
(2,'Arnošt','Večerka','RNDr.','5.071','arnost.vecerka@upol.cz');
```

Musíme upravit tabulku predmety. Jak?

Úprava struktury tabulky

- základní syntaxe:
 - přidání sloupce:

```
ALTER TABLE jmeno

ADD COLUMN sloupec typ [omezení];
```

smazání sloupce:

```
ALTER TABLE jmeno

DROP COLUMN sloupec;
```


Nejprve odstraníme sloupec vyucujíci z tabulky predmety:

```
ALTER TABLE predmety

DROP COLUMN vyucujici;
```

Následně sloupec se stejným názvem přidáme:

```
ALTER TABLE predmety

ADD COLUMN vyucujici INT;
```


Tabulka predmety teď vypadá takto:

id_predmet	zkratka text	nazev text \spadesuit	semestr text \$	kredity integer =	vyucujici integer 🗢
1	KMI/DATA	Databáze	ZS	5	(NULL)
2	KMI/WEBA	Webové aplikace	ZS	3	(NULL)
3	KMI/SOFT	Softwarové inženýrství	ZS	6	(NULL)
4	KMI/ZPP1	Základy programování pro	ZS	4	(NULL)

Musíme aktualizovat její řádky.

Aktualizace záznamů

obecná syntaxe příkazu UPDATE:

```
UPDATE jmeno
SET atribut 1= udaj1,... atribut n=udaj n
[WHERE podmínka]
```

aktualizace jednoho záznamu:

```
UPDATE jmeno
SET atribut 1= udaj1,... atribut n=udaj n
WHERE unikatni_atribut=hodnota
```


U všech předmětů nastavíme vyučujícího Jiřího Zacpala:

```
UPDATE predmety
SET vyucujici = 1;
```

U předmětu KMI/SOFT nastavíme jako vyučujícího Arnošta Večerku:

```
UPDATE predmety
SET vyucujici = 1;
```


- Poslední věc, kterou musíme v databázi nastavit, je umožnit zaznamenat skutečnost, že daný student studuje zvolený předmět.
- Do tabulky studenti přidáme sloupec predmet:

```
ALTER TABLE studenti
ADD COLUMN predmet INT;
```

Všem studentům nastavíme, že studují předmět KMI/DATAB:

```
UPDATE studenti
SET predmet = 1;
```

- Co ale když student studuje více předmětů?
- Toto není dobré řešení.
- Sloupec předmět opět smažeme:

```
ALTER TABLE studenti
DROP COLUMN predmet;
```


Zkusíme tedy do tabulky predmety přidat sloupec student.

```
ALTER TABLE predmety
ADD COLUMN student INT;
```

Všem předmětům nastavíme, že je studuje Jan Novák:

```
UPDATE predmety
SET student = 1;
```

- Co ale když předmět studuje více studentů?
- Toto není dobré řešení.
- Sloupec student opět smažeme:

```
ALTER TABLE predmety DROP COLUMN student;
```


Správný řešením je vytvořit novou tabulku, kterou nazveme např. zapsani:

```
CREATE TABLE zapsani(
    student INT,
    predmet INT,
    rok TEXT,
    uspel BOOLEAN
);
```


To tabulky zaznamenáme, že jeden student studuje více předmětů:

```
INSERT INTO zapsani VALUES
(1,1,1,'23/24',FALSE),
(2,1,2,'23/24',FALSE),
(3,1,3,'23/24',FALSE),
(4,1,4,'23/24',FALSE);
```

A také to, že jeden předmět studuje více studentů:

```
INSERT INTO zapsani VALUES
(5,2,2,'23/24',FALSE),
(6,3,2,'23/24',FALSE),
(7,4,2,'23/24',FALSE);
```


Tabulka zapsani vypadá takto:

id_zapsani integer \$\Display\$	student integer =	predmet	rok text =	uspel boolean 🌩
1	1	1	23/24	false
2	1	2	23/24	false
3	1	3	23/24	false
4	1	4	23/24	false
5	2	2	23/24	false
6	3	2	23/24	false
7	4	2	23/24	false

Bodovaný úkol

- Vytvořte tabulky pro uložení dat o vaší knihovně. Budeme do ní ukládat toto:
 - Data o knihách z knihovny (název, autor, rok vydání, počet stran, vydavatel, žánr).
 - Data o autorech (jméno a příjmení, národnost, informaci zda žije či ne).
- Do takto vytvořené databáze uložte data alespoň o
 - 5 knihách
 - 3 spisovatelích.